

Počet pravděpodobnosti

Předmluva

In: Bohuslav Hostinský (author): Počet pravděpodobnosti. První část. (Czech). Praha: Jednota československých matematiků a fyziků, 1950. pp. 3–4.

Persistent URL: <http://dml.cz/dmlcz/403257>

Terms of use:

© Jednota československých matematiků a fyziků

Institute of Mathematics of the Czech Academy of Sciences provides access to digitized documents strictly for personal use. Each copy of any part of this document must contain these *Terms of use*.

This document has been digitized, optimized for electronic delivery and stamped with digital signature within the project *DML-CZ: The Czech Digital Mathematics Library* <http://dml.cz>

PŘEDMLUVA

Tento spis o počtu pravděpodobnosti, rozvržený na dvě části, vznikl z přednášek, které jsem měl na Masarykově universitě. Přednášky o počtu pravděpodobnosti, jež jsem konal počátkem let dvacátých, lišily se značně od přednášek konaných v létech třicátých a později. R. 1928 jsem začal studovat Markovovu teorii řetězů, která, ač je v Markovových pracích vyložena bez výslovně uvedeného vztahu k aplikacím, má významnou úlohu ve studiích o vývoji soustav uvažovaném se statistického hlediska. Na prvním sjezdu matematiků ze slovanských zemí, konaném r. 1929 ve Varšavě, jsem poukázal k tomu, jak Poincaréovy a Smoluchovského práce o teorii difuze jsou zahrnuty v Markovově teorii, zavedeme-li do ní spojitě proměnné veličiny. Výklad o Markovově teorii staly se součástí mých občasných přednášek o počtu pravděpodobnosti.

První část tohoto spisu je věnována pravděpodobnostem zjevů vzájemně nezávislých. *Druhá* jedná o zjevech závislých, zejména o Markovových řetězech. Volím způsob výkladu co možná elementární; odvození některých pomocných vět (n. př. Stirlingovy formule) vyžaduje znalosti vyšší matematiky. Nevyhnul jsem se některým obtížnějším úlohám, které jsem považoval za významné jakožto přípravu k aplikacím počtu pravděpodobnosti ve fyzice. V tomto spise o fyzikálních aplikacích nejednám a omezují se ve výkladu Markovovy teorie na úlohy vyžadující k svému řešení jen elementárních prostředků algebry. Úlohy, které vznikají rozšířením Markovovy teorie na případ spojitě proměnných veličin, vyžadují k svému řešení složitých úvah z vyšší analýse; nepojal jsem je do těchto přednášek a doufám, že je vyložím při jiné příležitosti v souvislosti se statistickými methodami ve fyzice. Na některých místech jsem uvedl význačné spisy týkající se počtu pravděpodobnosti; zejména jsem se snažil

upozorniti čtenáře na rozvoj nauky o řetězech v poslední době.

Děkuji srdečně panu prof. Dru Františku Vyčichlovi za to, že se staral o přípravy a vydání tohoto spisu, a Jednotě československých matematiků a fysiků za to, že jej vydala tiskem.

V Brně dne 12. října 1949.

Bohuslav Hostinský.